

Turun Satama Oy

1. YMPÄRISTÖN JA TOIMINNAN KUVAUS

1.1 Yhtiön toimiala ja toiminnan pääasiallinen tarkoitus

Yhtiön toimialana on sataman ylläpitäminen ja yleisen satamatoiminnan harjoittaminen ja kehittäminen sekä siihen liittyvä muu liiketoiminta. Turun Satama Oy on Turun kaupungin kokonaan omistama konserniyhtiö.

Sataman toimintastrategiaksi on valittu satamapitäjän rooli kehittämisvastuulla. Satama keskittyy kolmeen liiketoiminta-alueeseen, jotka ovat: Matkustajaliikenne, Suuryksikköliikenne sekä Jakelukeskustoiminta.

Satama on Skandinavian liikenteen keskus Suomessa. Liikenvaihdoltaan satama on Suomen kolmanneksi suurin satama ja matkustajamäärältään Suomen toiseksi suurin matkustajasatama. Myös yksikkötavaraliikenteessä Turku lukeutuu maan suurimpiin satamiin.

1.2 Toimintaympäristön muutostekijät

Euroopan ja maailmankaupan kasvu on hidasta ja pysyy lähivuosina selvästi alle pitkän aikavälin keskiarvon. Ulkoisesta ympäristöstä ei ole odotettavissa merkittävässä määrin vetoapua Suomen taloudelle tai ulkomaankaupalle. Suomen viennin kasvu jatkuu maailmankauppaa hitaampana koko suunnittelukauden aikana. Ongelma ei ole vain eurokriisin alentamassa kysynnässä, vaan myös Suomen kilpailukyvyssä ja viennin rakenteessa.

Aluskannan uusiutuminen ja kuljetuskapasiteetin lisääntyminen Turku-Tukholma reitillä on lisännyt sataman matkustaja- ja tavaraliikenteen määriä vuonna 2013. Myönteinen kehitys odotetaan jatkuvan myös 2014. Keski-Euroopan tavaraliikenteessä satamien välinen kilpailu on entisestään kiristymässä.

Turun Satama on osa Eurooppalaista TEN-T liikenneverkkoa. TEN-T-hankkeiden monivuotisesta ohjelmasta tuetaan muun muassa E18-tie ja ratayhteys Turun satamasta Vainikkalan raja-asemalle sekä Itämeren ja Keski- ja Länsi-Euroopan maita yhdistävät meriväylät. Näillä hankkeilla on myönteinen vaikutus liikennemäärien kehitykseen suunnittelukauden loppupuolella.

Kuntalain uudistus ja satamien osakeyhtiöittämisvelvoite hyväksyttiin eduskunnassa syksyllä 2013. Hallituksen esityksen yleislinja on hyvin yksiselitteinen: kunnan on yhtiötettävä ne toimintonsa, jotka ovat kilpailla markkinoilla 2015. Samalla osakeyhtiöittäminen tulee vastaamaan monilta osin niihin kaavailuihin, joita sisältyy EU:n komission asetusesitykseen ja tiedonantoon EU:n satamapolitiikan kehittämiseksi. Suomen kunnallisten satamien yhtiöittäminen seuraavien kahden vuoden aikana muuttaa ainakin osittain toimialan rakenteita.

Vuonna 2015 Itämeren alueella voimaan astuva entistä tiukemmat rikkidioksidien päästömääräykset lisäävät merikuljetusten kustannuksia ja vaikuttavat ulkomaankaupan suuntau-

tumiseen sekä tavaraliikenteen reittivalintoihin.

1.3 Toiminnan kehittäminen – toimenpiteet ja tavoitteet

Satama jatkaa matkustajaliikenteen palvelujen kehittämistä yhdessä Viking Linen ja Tallink-Siljan kanssa. Uusien alusten myötä matkustajaliikenne on kääntynyt jälleen kasvuun. Linna-kaupungin osayleiskaavan tultua hyväksytyksi 2012 alueen kehittäminen kokonaisuutena on myös käynnistynyt. Tavoitteena on luoda alueesta kokonaan uuden kaupunginosan, missä asumien, yritystoiminta, matkailu ja tavaraliikenne kehittyvät yhdessä.

Satama haluaa olla edelläkävijä ympäristö- ja turvallisuusasioissa ja kehittää Nesteytetyn maakaasun (LNG) varastointia ja jakelua yhteistyössä Gasum Oy:n kanssa. Uusien entistä tiukempien rikkimääräysten astuessa voimaan 2015 LNG:stä on tulossa varteenotettava vaihtoehto alusten polttoaineeksi. Nesteytetyn maakaasun tankkausmahdollisuus Turussa on ympäristön kannalta tärkeä asia parantaen samalla Turun sataman kilpailukykyä entisestään.

Jakelukeskustoiminta on kehittynyt Turussa voimakkaasti. Satamassa on jo nyt, muihin satamiin verrattuna, eniten katettu varastoja vuokrattuna asiakkaille. Jakelukeskustoiminnan odotetaan lähivuosina yhä edelleen kasvavan.

Kuorma-autoliikenne on tärkeä satamalle ja sen kehittymiselle. Satama parantaa liikenteen edellytyksiä kehittämällä sataman läheisyydessä olevaa rekkaparkki-aluetta ja palveluita. Tarkoituksena on kaksinkertaistaa nykyistä pysäköintialaa. Satama on myös mukana kehittämässä Turun kaupunkialueen liikenteen valvontaa yhdessä Kiinteistöliikelaitoksen kanssa.

Satamien on oltava kustannustehokkaita ja resurssiltaan vahvoja, sillä vain taloudellisesti vahvat satamat pärjäävät jatkossa. Varustamojen tulevat tarpeet edellyttää satamilta nopeata reagointia ja valmiuksia suoriutua investoinneista tilanteen muuttuessa. Kustannustehokas toiminta edellyttää puolestaan resurssien hyötykäytön tehostamista edelleen.

Satama pyrkii varmistamaan että sillä on ammattinsa osaavaa henkilökuntaa. Henkilömäärän kehitys on ollut laskeva ja määrä asettunee vuoden 2014 lopussa noin 80 henkilöön. Avaintehtäviin koulutetaan tai rekrytoidaan tarpeen mukaan henkilöitä. Toiminnan varmistamiseksi satamalla on käytössä koko toimintaa kattava laatu- ympäristö- ja turvallisuusjärjestelmä.

2. KONSERNIYHTIÖN KAUPUNGINVALTUUSTOON NÄHDEN SITOVAT TAVOITTEET

2.1 Tavoite: Yhtiön kannattavuus ennen rahoituseriä

Mittari tai indikaattori	Lähtötaso/ vuosi	Toteutunut 2012	Enn. 2013	TAE 2014	TS 2015	TS2016
Liikevoitto (1.000 €)		4.362	3.072	3.372	3.672	3.972

Millä toimenpiteillä tavoitteeseen on tarkoitus päästä:

Aluskannan uusiutuminen ja kuljetuskapasiteetin lisääntyminen Turku-Tukholma reitillä on lisännyt sataman matkustaja- ja tavaraliikenteen määriä. Satama jatkaa Ruotsin matkustaja- ja rahtiliikenteen edellytysten kehittämistä Turussa .

Millä toimenpiteillä tavoitteeseen on tarkoitus päästä:

2.2 Kasvava tuloutus kaupungille

Mittari tai indikaattori	Lähtötaso/ vuosi	Toteutunut 2012	Enn. 2013	TAE 2014	TS 2015	TS2016
Maanvuokrien tuotto (1.000 €)		0	1.579	1.579	1.579	1.579
Rahoituserien tuotto (1.000 €)		6.000	1.214	1.174 + 1.947 ennakko- osinko	1.134 + 1.987 ennakko- osinko	1.094 + 2.027 ennakko- osinko

Millä toimenpiteillä tavoitteeseen on tarkoitus päästä:

Pansion satama-alueen varasto- ja logistiikkatoimintojen kehittäminen. Sataman henkilöstöresurssien käytön tehostaminen. Kantasataman kiinteistöjen käytön tehostaminen.

3. KONSERNIJAOSTON SEURAAMAT TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT

	2010	2011	2012	2013E	2014	2015	2016
Toiminnalliset tavoitteet							
Ro-Ro liikenne, milj.tonnia	2,6	2,5	2,4	2,4	2,7	2,9	3,2
Konttiliikenne, (TEU)	13.808	12.025	10.600	3.000	4000	4500	5000
Aluskäynnit (kpl)	2.330	2.327	2.300	2.300	2360	2400	2450
Säännöllisesti liikennöivät laivayhtiöt (kpl)	7	7	7	6	6	6	6
Ympäristötilinpäätös – tulos (1.000 €)	-792	-742	-750	-295	-750	-750	-750
Toiminnan laajuus ja tulos*							
Liikevaihto (1.000 €)	23.704	22.757	22.001	21.200	21.400	21.600	21.800
Liikevoitto (1.000 €)	6.208	6.451	4.362	3.072	3.372	3.672	3.972
Tilikauden tulos (1.000 €)	-1.158	203	-2.106	1.054	1.394	1.734	2.074
Nettoinvestoinnit (1.000 €)	1.644	3.823	7.848	2.000	4.000	4.000	4.000
Pääoman tuotto ja tuloutus*							
Oman pääoman tuotto, %	-1,1	0,1	-2,1	6,4	7,7	9,1	10,4
Sijoitetun pääoman tuotto, %	7,1	5,7	4,1	3,6	4,0	4,4	4,9
Vakavaraisuus*							
Omavaraisuusaste, %	98,2	98,3	97,3	29,7	29,8	30,0	30,5
Nettovelkaantumisaste, %	-31,2	-30,8	-27,1	221,5	210,2	202,0	195,4

*Vuodet 2010 – 2012 = liikelaitos

4. TOIMITUSJOHTAJAN KATSAUS VUODEN 2014 TALOUSARVIOON JA VUOSIEN 2014 – 2016 TALOUS-SUUNNITELMAAN

Euroopan ja maailmankaupan kasvu on hidasta ja pysyy lähivuosina selvästi alle pitkän aikavälin keskiarvon. Ulkoisesta ympäristöstä ei ole odotettavissa merkittävässä määrin vetoapua Suomen taloudelle tai ulkomaankaupalle. Suomen viennin kasvu jatkuu maailmankauppaa hitaampana koko talousarvio- ja suunnittelu-kauden aikana. Ongelma ei ole vain eurokriisin alentamassa kysynnässä, vaan myös Suomen kilpailukyvyssä ja viennin rakenteissa.

Aluskannan uusiutuminen ja kuljetuskapasiteetin lisääntyminen Turku-Tukholma reitillä on lisännyt sataman matkustaja- ja tavara-liikenteen määriä vuonna 2013. Myönteinen kehitys odotetaan jatkuvan myös 2014. Keski-Euroopan tavaraliikenteessä satamien ja reittien välinen kilpailu sen sijaan kiristyy entisestään.

Jakelukeskustoiminta on kehittynyt Turussa hyvin. Satamassa on jo nyt, muihin satamiin verrattuna, eniten katettuja varastoja vuokrattuna asiakkaille. Jakelukeskustatoiminnan odotetaan edelleen kasvavan varastointi kysynnän lisääntyessä.